



Dansk  
Iværksætter  
Forening

# Iværksætter- undersøgelsen 2013

9. september

# 2013

Undersøgelsen dokumenterer danske iværksætteres syn på  
nes vilkår lige nu, og undersøger hvilke udfordringer som er de største for  
danske iværksættere lige nu.

## Indhold

Baggrund for undersøgelse.....	3
Om respondenterne.....	4
Undersøgelsens resultater .....	6
Iværksætternes største udfordring i 2013.....	7
Forventninger til den økonomiske udvikling i det kommende halvår .....	9
Samarbejdet med offentlige myndigheder .....	11
Finansiering .....	13
Iværksætterkultur i Danmark.....	16
Politikernes fokus på iværksætteri og iværksætternes vilkår.....	17

## Baggrund for undersøgelse

Iværksætterundersøgelsen 2013 er gennemført i perioden fra 2. august til 7. september og påbegyndt af 522 respondenter og gennemført af 464 respondenter som ejer og driver egen virksomhed. Undersøgelsen er gennemført blandt Dansk Iværksætter Forenings medlemmer og interessenter.

Undersøgelsen dokumenterer danske iværksætteres syn på iværksætternes vilkår lige nu, og undersøger hvilke udfordringer som er de største for danske iværksættere lige nu. Undersøgelsen spørger bl.a. indgående til forhold i forhold til finansiering og fremskaffelse af kapital. Den undersøger også, hvordan iværksætterne føler samarbejdet med offentlige myndigheder fungerer, hvordan iværksætterne føler iværksætteri anses i samfundet og om deres forventning til udviklingen i deres virksomheder i det kommende år.

Dele af undersøgelsen sammenligner resultaterne i Iværksætterundersøgelsen 2012, som blev gennemført i samme periode sidste år, over for samme gruppe respondenter.

Nogle af undersøgelsens besvarelser har ikke det samme antal respondenter. Det skyldes at der i undersøgelsen er en forgreningslogik, som gør at ikke alle spørgsmål er relevante for alle respondenter, og disse har derfor ikke fået stille de irrelevante spørgsmål.

I det følgende kapitel er det muligt at læse nærmere om respondenternes baggrund.

## Om respondenterne

Respondenterne udgøres af danske iværksættere. Respondenterne fordeler sig således på selskabsformer:

Svarvalg	Besvarelser	
A/S	4,24%	22
ApS	30,06%	156
Enkeltmandsvirksomhed	56,45%	293
I/S	5,97%	31
S.M.B.A	1,16%	6
Andet (angiv venligst) <a href="#">Besvarelser</a>	2,12%	11
I alt		519

Respondenterne er fordelt ud over hele landet, og den geografiske baggrund for respondenterne ses her:

Svarvalg	Besvarelser	
Region Nordjylland	6,52%	33
Region Midtjylland	22,53%	114
Region Syddanmark	18,18%	92
Region Sjælland	12,65%	64
Region Hovedstaden	40,12%	203
I alt		506

Undersøgelsens respondenter er bredt fordelt på hvor mange år de har været iværksættere:

Svarvalg	Besvarelser	
Nystartet	23,72%	120
1-2	25,10%	127
3-5	20,75%	105
6-8	10,28%	52
8+	20,16%	102
I alt		506

Mere end halvdelen af respondenterne har ikke ansatte i deres virksomhed. De resterende har angivet hvor mange ansatte de har, i intervallet 1-99+:

Svarvalg	Besvarelser	
0	56,92%	288
1-3	27,27%	138
4-8	8,30%	42
8-15	4,35%	22
16-25	0,99%	5
25-49	0,59%	3
50-99	1,19%	6
99+	0,40%	2
I alt		506

Der er ydermere en bred branchemæssig fordeling af respondenterne i undersøgelsen:

Svarvalg	Besvarelser	
Bygge og anlæg	2,57%	13
Handel	10,67%	54
IKT	5,93%	30
Transport	0,99%	5
Service	5,53%	28
Konsulent og rådgivning	27,27%	138
Industri og fremstilling	5,53%	28
Mediebranchen	7,51%	38
Energi og forsyning	0,59%	3
Finans	0,79%	4
Revision, bogføring	2,57%	13
Marketing	5,34%	27
Design	5,73%	29
Andet (angiv venligst)	Besvarelser 18,97%	96
I alt		506

Deltagerne i undersøgelsen fordeler sig med 65 % mænd og 35 % kvinder:

Svarvalg	Besvarelser	
Mand	65,86%	328
Kvinde	34,14%	170
I alt		498

Der er stor forskel på uddannelsesbaggrunden for undersøgelsens respondenter.

Svarvalg	Besvarelser	
Folkeskole	2,81%	14
Gymnasial	8,63%	43
Erhvervsuddannelse	26,51%	132
Bachelor	27,71%	138
Kandidat	26,51%	132
PhD	1,41%	7
Andet (angiv venligst)	Besvarelser 6,43%	32
I alt		498

## Undersøgelsens resultater

Undersøgelsens konklusion er opdelt i en række kapitler, for at gøre det let og enkelt at danne finde frem til de relevante områder i undersøgelse, man ønsker at læse.

Undersøgelsen er delt op i følgende kapitler, som du finder ved at trykke på linket eller scrolle ned gennem dokumentet.

- Iværksætternes største udfordringer i 2013
- Forventninger til den økonomiske situation i det kommende halve år
- Iværksætterne om samarbejdet med offentlige myndigheder
- Finansiering
- Iværksætterkultur
- Politikernes fokus på iværksætteri

I kapitlerne vil du kunne finde resultaterne af de enkelte spørgsmål der er stillet i undersøgelsen samt kommentarer og delkonklusioner på undersøgelsen.

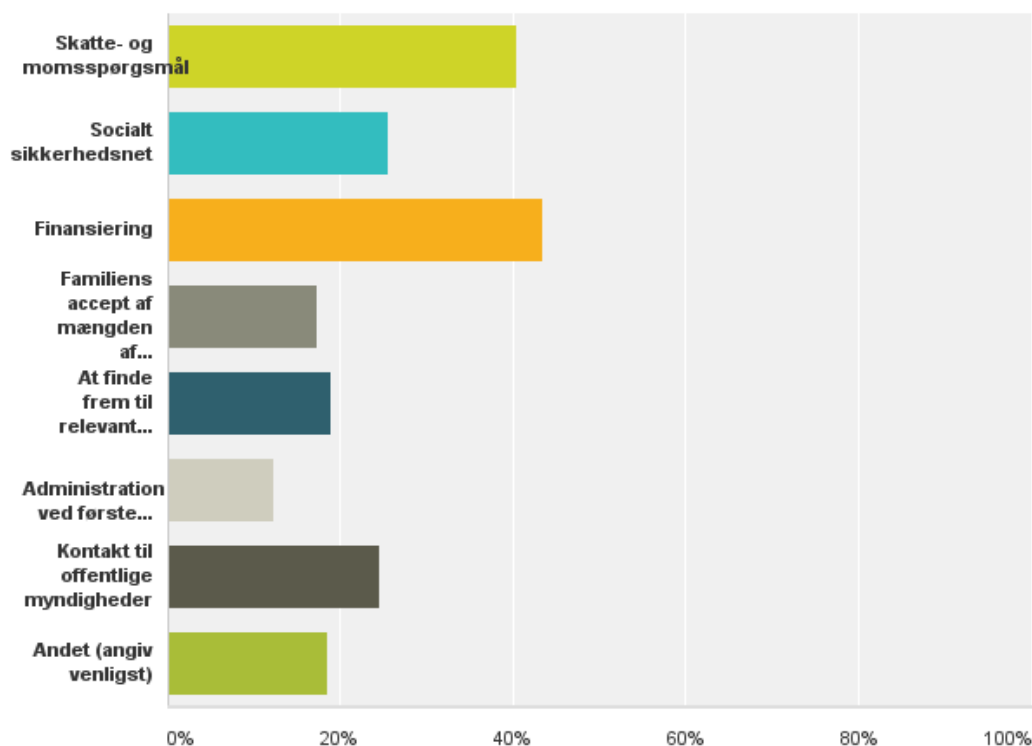
Undersøgelsen slutes af med iværksætterforeningens kommentarer til undersøgelsen og citater som kan bruges i relation til undersøgelsen.

## Iværksætternes største udfordring i 2013

Respondenterne blev bedt om at markere de af følgende svarmuligheder, som de mente udgør de største udfordringer, som de møder lige nu. Respondenterne har derfor selv haft mulighed for at vurdere, hvor mange af de følgende udfordringer de kategoriserede som de største udfordringer lige nu. Respondenterne har i gennemsnit sat 2 krydser.

Svarvalg	Besvarelser	
Skatte- og momsspørgsmål	40,41%	196
Socialt sikkerhedsnet	25,57%	124
Finansiering	43,30%	210
Familiens accept af mængden af arbejde	17,32%	84
At finde frem til relevant rådgivning	18,97%	92
Administration ved første ansættelse	12,37%	60
Kontakt til offentlige myndigheder	24,54%	119
Andet (angiv venligst)	18,56%	90

Respondenter i alt: 485



Den største udfordring for iværksætterne er finansiering hvor godt 43 % angiver at det er en af deres hovedudfordringer i hverdagen. Umiddelbart efter følger 40 % af respondenterne som svarer at skatte- og momsspørgsmål er en af de væsentligste udfordringer i deres dagligdag som iværk-

sætter. Herefter følger "socialt sikkerhedsnet" og kontakt til offentlige myndigheder" som hver har 25 % af respondenternes besvarelse.

<b>Svarvalg</b>	<b>2013</b>	<b>2012</b>
Skatte- og momsspørgsmål	40,41 %	40,36 %
Socialt sikkerhedsnet	25,57 %	25,36 %
Finansiering	43,30 %	44,64 %
Familiens accept af mængden af arbejde	17,32 %	17,50 %
At finde frem til relevant rådgivning	18,97 %	19,64 %
Administration ved første ansættelse	12,37 %	10 %
Kontakt til offentlige myndigheder	24,54 %	16,07 %
Andet	18,56 %	20,71 %

Som det ses, har der ikke været væsentlige ændringer fra 2012 til 2013. Dog angav 16 % i 2012 at kontakten til de offentlige myndigheder i 2012 var en af deres største udfordringer i 2013. Der er altså identificeret en stigning på 50 % (8 %-point). 20 % flere (2 %-point), angiver også at administration ved første ansættelse er et hovedproblem for dem.



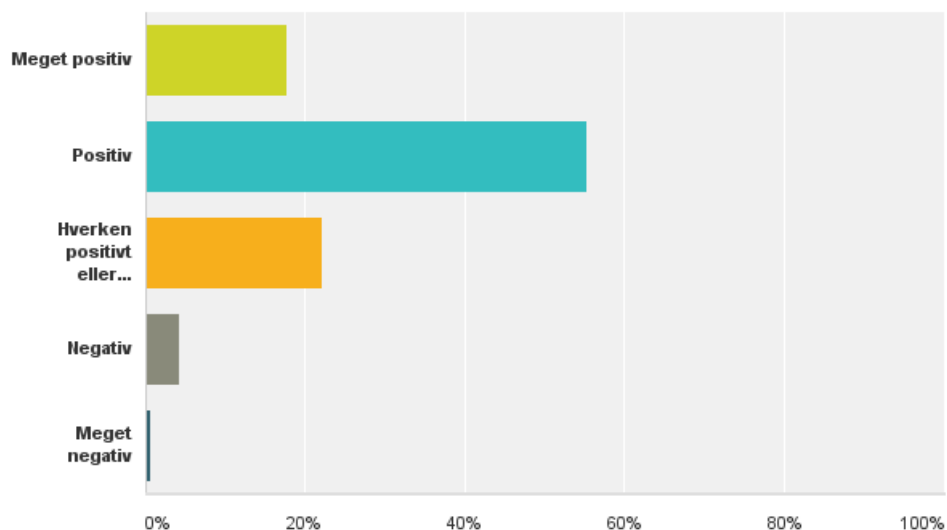
## Forventninger til den økonomiske udvikling i det kommende halvår

I undersøgelsen har vi klarlagt hvordan danske iværksættere ser på den økonomiske udvikling i det kommende halvår. Respondenterne har haft mulighed for at svare enten ”meget positiv”, ”positiv”, ”hverken positivt eller negativt”, ”negativ” eller ”meget negativ”.

Generelt kan det siges at iværksætterne har et positivt syn på fremtiden.

Svarvalg	Besvarelser	
Meget positiv	17,73%	86
Positiv	55,26%	268
Hverken positivt eller negativt	22,06%	107
Negativ	4,33%	21
Meget negativ	0,62%	3
I alt		485

Grafisk illustreres fremtidsudsigterne, når man spørger iværksætterne, således



Når resultaterne sammenholdes, med resultaterne fra 2012, ses det at besvarelsen har samlet sig en smule omkring midten. 16 % færre (3,5%-point) ser ”meget positivt” på fremtiden, men 17 % (8,12%-point), ser ”positivt” på fremtiden.

Svarvalg	2013	2012	%-ændring	%-point
Meget positiv	17,73 %	21,07 %	-15,85 %	-3,34 %
Positiv	55,26 %	47,14 %	17,23 %	8,12 %
Hverken positivt eller negativt	22,06 %	26,07 %	-15,38 %	-4,01 %
Negativ	4,33 %	4,64 %	-6,68 %	-0,31 %
Meget negativ	0,62 %	1,07 %	-42,06 %	-0,45 %

Hvis svarene tildeles point hvor ”meget positivt” giver 5 point og ”meget negativt” giver 1 point, og der udregnes et vægtet gennemsnit af besvarelserne for 2013 og 2012, ses det at respondenterne samlet set har samme syn på fremtiden – fordelingen blandt iværksætterne har blot ændret sig lidt mellem de forskellige svarmuligheder.

Det positive syn fastholdes derfor, men det er ikke blevet hverken mere eller mindre positivt fra 2012 til 2013.

Den positive indstilling har dog så godt fat i iværksætterne, at 33,50 % forventer at have flere medarbejdere om et halvt år, end de har nu. Det skal her bemærkes, at kun 1,24 % af virksomhederne forventer at have færre medarbejdere om et halvt år, selvom 43 % af virksomhederne i undersøgelsen har 1 eller flere ansatte.

I forhold til jobskabelse er iværksætternes forventninger derfor positive for dansk økonomi.

Svarvalg	Besvarelser	
<b>Flere medarbejdere</b>	<b>33,40%</b>	162
<b>Færre medarbejdere</b>	<b>1,24%</b>	6
<b>Uændret antal medarbejdere</b>	<b>65,36%</b>	317
I alt		485

Forventningerne til jobskabelsen er en anelse bedre end foregående år, men ligesom det overordnede udsigt til fremtiden, er forventningerne ikke markant forbedret siden 2012.

## Samarbejdet med offentlige myndigheder

Iværksættere har mange kontaktpunkter med offentlige myndigheder i forbindelse med tilladelser, indberetning af skat og moms mv.

Derfor undersøger vi hvert år, hvordan Danmarks iværksættere føler samarbejdet med de offentlige fungerer i dagligdagen. 75 % af undersøgelsens respondenter har enten et "meget godt", "godt" eller "jævnt" samarbejde med de offentlige myndigheder. 14 % angiver at samarbejdet er "dårligt" eller "meget dårligt" mens de resterende 11 % angiver at spørgsmålet ikke er relevant for deres virksomhed.

Svarvalg	Besvarelser	
Meget godt	6,19%	30
Godt	30,52%	148
Jævnt	39,38%	191
Dårligt	7,84%	38
Meget dårligt	5,57%	27
Ikke relevant for min virksomhed	10,52%	51
I alt		485

Hvis svarene tildeles point hvor "meget godt" giver 5 point og "meget dårligt" giver 1 point, og der udregnes et vægtet gennemsnit af besvarelserne for 2013 og 2012, ses det at respondenterne samlet set har samme opfattelse af samarbejdet med niveauet for 2012.

Det dækker dog over ændringer hvor færre har en "meget" positiv opfattelse af samarbejdet med de offentlige myndigheder, men også færre har et "meget negativt" eller "negativt" syn på samarbejdet.

Svarvalg	2013	2012	%- ændring	%-point
Meget positiv	17,73 %	21,07 %	-15,85 %	-3,34 %
Positiv	55,26 %	47,14 %	17,23 %	8,12 %
Hverken positivt eller negativt	22,06 %	26,07 %	-15,38 %	-4,01 %
Negativ	4,33 %	4,64 %	-6,68 %	-0,31 %
Meget negativ	0,62 %	1,07 %	-42,06 %	-0,45 %

Dette bekræftes også i spørgsmålet "Hvordan føler du, at samarbejdet med de offentlige myndigheder har udviklet sig de senere år?" hvor langt 60 % angiver at samarbejdet er uændret, mens lidt flere angiver at det er blevet bedre, end antallet der angiver at samarbejdet er blevet værre.

Respondenterne blev også opfordret til at komme med uddybende kommentarer til deres svar.

### **Af de positive kan nævnes:**

”Kommunen er mere proaktiv. Sætter initiativer i gang for iværksættere. Vil mødes med os og vil prøve at forstå vores udfordringer.”

”Har kontakt til Væksthuset og det er god oplevelse”

”Skat indfører nu 'kontoudtog' så deres tilgodehavende mv. måske bliver mere overskuelige. Elektroniske indberetninger virker generelt godt.”

### **Der falder dog også en del negative kommentarer ang. samarbejdet med de offentlige myndigheder og her er det særlig SKAT som skaber frustration blandt iværksætterne:**

”Jeg er absolut ikke tilfreds med SKATs behandling af en som selvstændig”.

”Skat og NemId vil ikke ændre forkert og ulovlige registreringer. Store institutioners IT-systemer er langsomme eller går ned, når vi skal registrere data. Det er meget svært at komme i kontakt med store institutioner, og ved at kontakt er det inkompetente der svarer, og vi kan ikke komme i kontakt med kompetente, og vi får indøvet sludder som besked.

”Ansatte på tekniskforvaltning, har efter kommune sammenlægningen, intet lokalkendskab og afviser indlysende gode initiativer uden at komme med et alternativ. Vi har ruiner stående i bymidten. Hvem kan have interesse i det?”

”Det er meget regionsbestemt. SKAT Sjællandsafd. Er som at slå i en pude. SKAT Jylland/Fynafd. Er fleksibel og imødekommende.

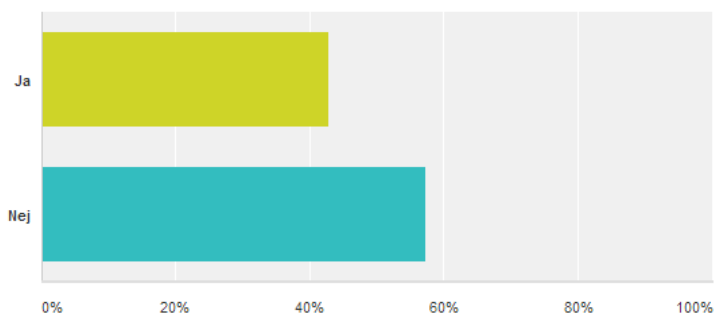
”Den offentlige digitalisering er ikke på et acceptabelt niveau - har problemer med det hver gang jeg skal noget. Moms indberetningen fungerer dog, som det eneste, upåklageligt.”

## Finansiering

Finansiering er et væsentligt område for mange danske iværksættere, for at drive og udvikle forretningen. I undersøgelsen svarer knap 43 % af respondenterne ja på spørgsmålet om de har forsøgt at fremskaffe kapital de seneste år.

### Har du forsøgt at fremskaffe kapital de seneste år?

Besvaret: 480 Sprunget over: 174

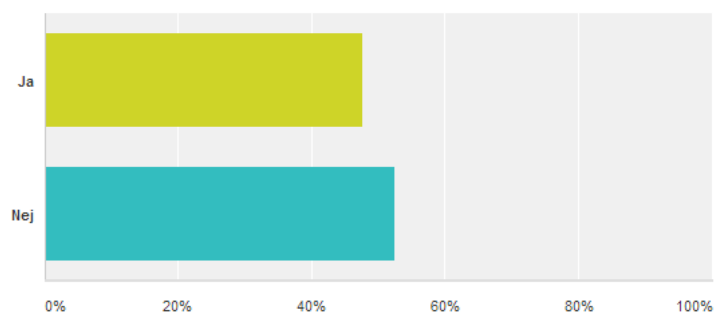


Svarvalg	Besvarelser	Antal
Ja	42,71%	205
Nej	57,29%	275
I alt		480

De 43 % som havde forsøgt at fremskaffe kapital, fik dette opfølgende spørgsmål: Du har forsøgt at fremskaffe kapital de seneste år. Lykkedes det at fremskaffe den nødvendige kapital?

### Du har forsøgt at fremskaffe kapital de seneste år. Lykkedes det at fremskaffe den nødvendige kapital?

Besvaret: 210 Sprunget over: 444



Svarvalg	Besvarelser	Antal
Ja	47,62%	100
Nej	52,38%	110
I alt		210

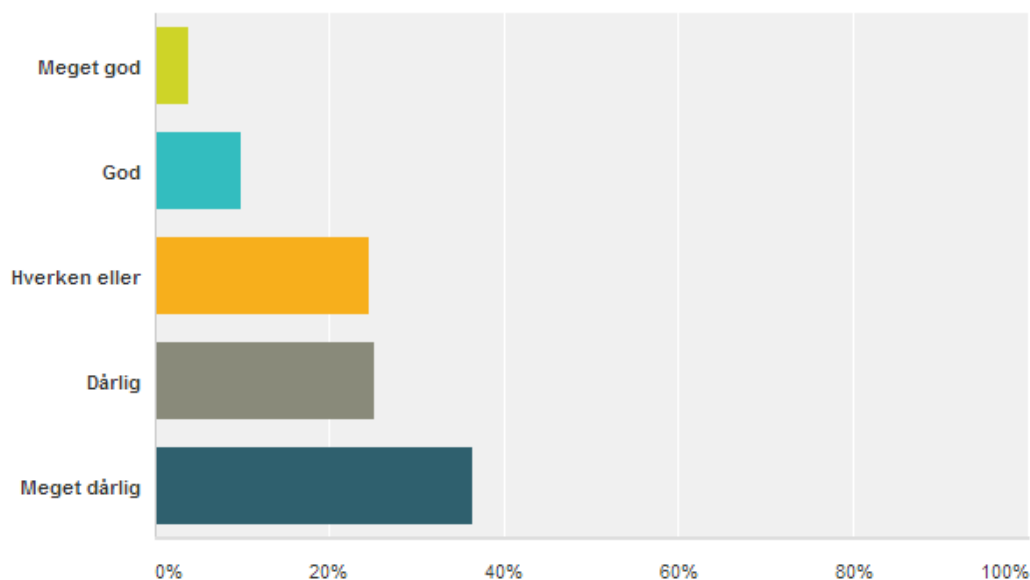
## Bankernes indstilling til iværksættere som søger finansiering

De ovenstående resultater viser, at banken er det primære sted iværksætterne søger kapital, når de søger finansiering af deres aktiviteter og udvikling af virksomheden.

I undersøgelsen spurgte vi alle de som har søgt kapital – både de som formåede at skaffe kapital og de som ikke gjorde, hvordan de oplevede bankernes indstilling til iværksættere som søger finansiering m.m.

Her er iværksætterne klare i mælet, og godt 60 % angiver at bankerne har en ”dårlig” eller meget ”dårlig” indstilling til iværksættere der søger finansiering. Det er altså ikke nogen nævneværdig ros fra iværksætterne i forhold til bankernes vilje til at mødekomme investorer som søger kapital.

Svarvalg	Besvarelser
Meget god	3,94% 8
God	9,85% 20
Hverken eller	24,63% 50
Dårlig	25,12% 51
Meget dårlig	36,45% 74
I alt	203



## Sammenligning med 2012

I sidste års undersøgelse blev det klarlagt at 37,5 % havde forsøgt at skaffe kapital, mod knap 43 % i 2013. Det ses altså at 14 % flere (5,5 %-point) forsøgte at skaffe kapital i 2013. Samtidig er det nøjagtigt samme andel af de som forsøgte at søge kapital (47,5 %), som har formået at skaffe kapital. Samlet set er der derfor flere, som har formået at rejse kapital.

Der tegner sig derfor et billede af, at en større andel af virksomhederne søger finansiering, og at andel af de som søger fastholdes.

## Iværksætterkultur i Danmark

Iværksætterkulturen i et land er vigtig for at skabe vækst og nye arbejdspladser. Derfor måler DIF i undersøgelsen også iværksætternes opfattelse af præstigen ved at være iværksætter i Danmark.

I undersøgelsen bliver bedt iværksætterne bedt om, på en skala fra 1-10 at vurdere hvor præstige fyldt det er at være iværksætter i Danmark. Skalaen har 10 som "meget præstige fyldt" og 1 er angivet som "ikke præstige fyldt".

Når iværksætternes svar sammensættes, giver de middelkarakteren 6,13 - nøjagtigt det samme som i 2012. Når man beder iværksætterne uddele "karakter" til opfattelsen af iværksættere i Danmark, er vi altså ikke blevet bedre i løbet af det seneste år – dog heller ikke dårligere.

Resultat er på trods af at et ord som "iværksætter" figurer oftere i medie billedet. I det senest år har ordet været nævnt i de trykte medier 3.747 gange mens det har været nævnt 3.352 gange i det foregående år. Ligeledes har Iværk&Vækst udvidet med en messe i Aarhus.

Af forklarende årsager til hvorfor iværksætterne ikke føler det er blevet mere præstige fyldt at være iværksætter, ser DIF følgende årsager:

- Iværksætterne blev stort set overset i forårets vækstplan: Læs mere her:

<http://www.danskivaerksaetterforening.dk/flx/nyheder/dif-kritiske-over-for-den-nye-vaekstplan/>

- Der mangler flere konkrete initiativer som virkelig forbedrer vilkårene for iværksættere. Politikerne bruger flere kræfter på at snakke om vækst og arbejdspladser end at skabe det gennem bedre rammevilkår for iværksætterne i Danmark.

- Mange iværksættere føler at særligt SKAT i højere grad er en modspiller end en medspiller. Det er demotiverende for iværksættere som kæmper for at skabe indtjening, vækst og arbejdspladser, at en offentlig myndighed som har så stor betydning for iværksætterne, for mange mere er end modspiller end medspiller.

- Finansieringsproblemer er som undersøgelsen viser en stor udfordring for mange iværksættere. Derfor burde investorer gives bedre vilkår, så det er mere attraktivt at investere kapital i nye virksomheder som skal bidrage til fremtidens vækst.

### Holdningen til iværksætteri de seneste 5 år

Iværksætterne mener ikke at det som helhed er blevet mere præstige fyldt at være iværksætter i Danmark.

Når man spørger iværksætterne, hvordan de mener holdningen til iværksætteri i samfundet har udviklet sig de seneste 5 år, mener 5 % dog at det er blevet "væsentligt mere præstige fyldt", mens hele 41 % mener at det er blevet "mere præstige fyldt" at være iværksætter i Danmark. 37 % svarer "uændret" på spørgsmålet, men de resterende 17 % svarer "mindre præstige fyldt" eller "væsentligt mindre præstige fyldt."

Det kunne altså tyde på, at den langsigtede udvikling peger i den rigtige retning for danske iværksætteres "status" i det danske samfund.



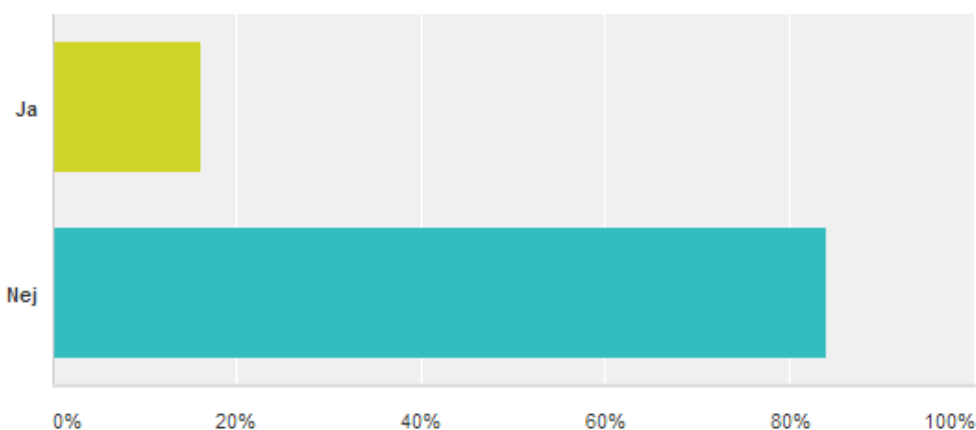
## Politikernes fokus på iværksætteri og iværksætternes vilkår

Slutteligt har DIF spurgt iværksætterne, om landets politikere har nok fokus på iværksætteri og vilkårene for danske iværksættere. For andet år i træk er konklusionen tydelig:

Svarvalg	Besvarelser	
Ja	16,14%	76
Nej	83,86%	395
I alt		471

### Har landets politikere nok fokus på iværksætteri og vilkårene for danske iværksættere?

Besvaret: 471 Sprunget over: 183



Nøjagtigt samme andel, 83,9% af iværksætterne angiver at landets politikere ikke har nok fokus på iværksætteri og vilkårene for danske iværksættere. Hvis man spørger iværksætterne, er der derfor nok at tage fat på for de danske politikere.

I undersøgelsen kommer iværksætterne bl.a. med disse bud på hvad politikerne kan gøre:

- De kan sætte sig ind i hvad der kræves for at skabe arbejdspladser og ikke ligge under for eks. fagforeninger. Vi taber international konkurrenceevne dagligt fordi politikkerne søger at tækkes lønmodtagere primært i hjemmemarkedserhverv. Politikkerne skal også sikre at eksempelvis dagpengesystemet ikke straffer folk starter virksomhed. Enhver virksomhed der laver produktudvikling er rigtig dårligt placeret i Danmark.

- Sørge for at store offentlige institutioner som Skat ikke begår ulovligheder, og at de retter deres fejl, og er til at få fat på, uden lange vente tider. Vente med at implementere nye systemer indtil de virker. Gøre IT-systemer forståelige for almindelige iværksættere.

- Animere til en stolthed af at klare sig uden bistand fra det offentlige/a-kasserne. Der må være flere, der kunne klare sig selv og skabe noget nyt.
- Gøre det lettere at være etableret i forhold til moms, beskatning, fradrag osv. Det er en jungle. Give iværksættere samme rettigheder som lønmodtagere i forhold til optjening af dagpenge. Mindre/ingen beskatning for opstarts virksomheder og virksomheder med lav indkomst.
- Gøre det nemmere for unge under uddannelse at have en virksomhed. Jeg har selv haft virksomhed under hele min uddannelse og risikerer nu at miste min understøttelse pga. det, selvom det udelukkende har været bibeskæftigelse og jeg har ikke tjent mere end 20.000 kr. om året. Sådan noget burde ikke kunne ske og det mindsker min lyst til at være iværksætter DRASTISK at jeg bliver straffet når jeg prøver at skabe noget. Danmark er ikke et godt land at være iværksætter i og det er jeg ked af.
- Strømlinede regler på tværs af landegrænser, i det mindste Europa. UK har fantastiske skatteregler for investorer i startups, derfor hører selskaberne ofte hjemme der. Det er nærmest umuligt at ansætte en tysker i Tyskland uden også at etablere en juridisk enhed.
- Tage på besøg hos iværksættere for at se hvilke problemer der arbejdes med i dagligdagen
- De kunne eks. sætte skatten ned det første år eller to.
- De skal sikre et bedre økonomisk sikkerhedsnet for iværksættere og ægtefæller. Lige nu bliver man 'straffet' for at være selvstændig kontra lønmodtager ift. dagpenge, sociale rettigheder, overenskomster osv.
- Slække på kravene for nystartede virksomheder. Store bøder og automatiske indberetninger for et firma uden omsætning er fuldstændigt tåbeligt.